

Handlingsplan

2022-03-07

Handlingsplan för det
kommunala
aktivitetsansvaret/
KAA i Norrköpings kommun

Innehåll

Handlingsplanens syfte och funktion-----	- 3 -
Fakta om det kommunala aktivitetsansvaret -----	- 3 -
Skolverkets allmänna råd -----	- 3 -
Syfte/Mål-----	- 3 -
Norrköpings uppbyggnad-----	- 3 -
Arbetsuppgifter inom det kommunala aktivitetsansvaret -----	- 4 -
Registrering-----	- 4 -
Dokumentation -----	- 4 -
Kartläggning-----	- 4 -
Preventiva insatser -----	- 5 -
KAA:s åtgärder -----	- 5 -
Bilaga 1 Arbetsgång - Identifiering av ungdomar inom målgruppen för KAA -----	- 6 -
Bilaga 2 Arbetsgång - Samverkan med kommunens gymnasieskolor-----	- 7 -
Bilaga 3 Arbetsgång - Kontakt med ungdomar-----	- 8 -
Bilaga 4 Arbetsgång - Kartläggning av ungdomarnas situation -----	- 9 -
Bilaga 5 - Kartläggning av behov, tänkbara insatser och identifierade utvecklingsområden. -	10 -

Handlingsplanens syfte och funktion

Denna handlingsplan fastställer hur Norrköpings kommun arbetar utifrån det kommunala aktivitetsansvaret/ KAA. Den beskriver uppdrag, organisation, ansvarsfördelning, insatser, rutiner för arbetet samt identifierade utvecklingsområden. Den kommunala handlingsplanens syfte är att skapa tydliga rutiner och visa ansvarsfördelning kring hur arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret ska genomföras. En aktuell ungdom ska så fort som möjligt fångas upp och erbjudas det stöd den kan behöva för att komma vidare i livet. Att tidigt sätta in stödsinsatser kan vara avgörande i en ung människas liv och utvecklingsprocess. Handlingsplanen uppdateras årligen på kontorsnivå utifrån uppdragsplanen, ändringar i lagstiftning, andra omständigheter samt omvärldsspaning.

Fakta om det kommunala aktivitetsansvaret

Sedan den 1 januari 2015 har kommunerna enligt skollagen 2010:800 ett aktivitetsansvar gällande för de ungdomar som har fullgjort sin skolplikt men inte har fyllt 20 år och som inte går i gymnasieskolan eller har fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskola med examen eller gymnasiesärskola med gymnasiesärskolebevis. Kommunerna har också ett dokumentationsansvar och rapporteringskrav till SCB.

Skolverkets allmänna råd

Utgår från skollagens 29 kap. 9§ innebär ett uttalat krav på att ungdomen ska erbjudas lämpliga individuella åtgärder. Den betonar också att kommunen ska hålla sig välinformerad om dessa ungdomars situation. Arbetet med att samla information, kontakta ungdomar och erbjuda insatser ska genomföras under hela året. Det ska omfatta allt från kartläggning till uppsökande för att hitta de berörda ungdomarna, till individuellt anpassade åtgärder. I första hand ska åtgärderna syfta till motivation för studier.

Skolverket lyfter fram behovet av en tydlig ansvarsfördelning och delegering inom kommunen. Det behöver finnas tydliga rutiner för hur arbetet ska genomföras.

Syfte/Mål

Syftet med det kommunala aktivitetsansvaret är att minska riskerna för ungdomars utanförskap. Ju tidigare desto bättre, för att öka välbefinnandet både för individen och för Norrköpings kommun. Varje individ i utanförskap kostar kommunen från en halv miljon till en miljon per år enligt nationalekonomen Ingvar Nilsson.

De ungdomar som aldrig påbörjat, har avbrutit eller inte har fullföljt sin gymnasieutbildning är kraftigt överrepresenterade bland arbetslösa, försörjningsstödsberoende och de som har sjukersättning. Målet är att ge dessa KAA-ungdomar individuellt anpassade åtgärder så tidigt som möjligt.

Norrköpings uppbyggnad

I Norrköpings kommun är det Utbildningsnämnden som ansvarar för det kommunala aktivitetsansvaret i enlighet med nämndreglementet som beslutades i kommunfullmäktige 2012. Då såg uppdraget kring KAA annorlunda ut, det var enbart ett informationsansvar. Något nytt beslut i kommunfullmäktige har inte tagits. KAA består nu av 2 studie- och yrkesvägledare och 1 koordinator (dessa 3 personer har också andra uppdrag som motsvarar ca 0,5 tjänst).

Arbetsuppgifter inom det kommunala aktivitetsansvaret

- Att identifiera aktuella ungdomar 16 – 20 år som faller inom ramen för KAA:s ansvar:
  - folkbokförda i kommunen
  - inte går i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan eller motsvarande utbildning.
  - inte har gymnasieexamen eller ett gymnasiesärskolebevis.
  - inte längre är skolpliktiga.
- Att komma i kontakt med berörda ungdomar.
- Att kartlägga berörda ungdomars sysselsättning och nuvarande situation.
- Att erbjuda lämpliga individuella åtgärder.
- Att dokumentera de insatser som kommunen inom KAA gör för berörda ungdomar.
- Att registrera information om sysselsättning och åtgärder och skicka in uppgifter till Statistiska centralbyrån (SCB) på uppdrag av Skolverket 2 gånger per år. (Sker terminsvis).

Registrering

Samtliga kontaktförsök med ungdomar, etablerad kontakt, eventuell sysselsättning och eventuell åtgärd dokumenteras i Östergötlands elevdatabas (OEDB).

Kommunen för ett register över aktuella KAA-ungdomar enligt 10§ Förordningen om register och dokumentation vid fullgörandet av kommunernas aktivitetsansvar för ungdomar via IT-stödet OEDB för KAA. Uppgifterna rapporteras halvårsvis till Skolverket via Statistiska centralbyråns undersökning gällande kommunernas aktivitetsansvar. Uppgifterna innehåller framför allt information om berörda ungdomar, deras sysselsättning och vilka insatser de har tagit del av under perioden.

Dokumentation

Enligt skollagen och skolverkets allmänna råd så har KAA en skyldighet att dokumentera på individnivå och upprätthålla en genomförandeplan. Dokumentationen ska vara ett stöd för ungdomen och KAA utifrån en kartläggning av ungdomens mål, behov och förutsättningar.

Kartläggning

Efter en kartläggning av ungdomen i KAA ser vi att de inte utgör en homogen grupp, se bilaga 5.

Det innebär att behoven av individuella åtgärder ser mycket olika ut för var och en. En grupp ungdomar har behov av enklare insatser, till exempel studievägledning och stöd för att hitta lämplig utbildning, vilket i dagsläget inte finns för alla. En annan grupp har fastnat i mönster av passivitet och har svårt att ta egna initiativ. För dessa finns behov av motivationshöjande insatser och ett aktivt vuxenstöd. Ytterligare en grupp ungdomar har behov som kräver omfattande stödinsatser, där samverkan mellan sociala myndigheter, arbetsförmedling och andra aktörer krävs. Grupperna går även in i varandra.

Norrköpings kommun har många ungdomar där deras behov och önskemål om stöd, pekar åt olika håll. Ibland vet ungdomarna själva inte vad de önskar och har stort behov av vägledning för att komma vidare. Det vi har sett är att det finns behov av fler åtgärder än vad som finns idag. I en kommun av Norrköpings storlek så finns det förutsättningar att erbjuda en stor bredd av aktiviteter, men i dagsläget har vi inga utanför gymnasieskolans ram.

I samtal med ungdomarna men även i undersökningar där önskemål om sysselsättning har efterfrågats, framkommer det ofta en önskan om att få göra något annat än att studera. Många önskar att praktisera eller arbeta. Några vill ha möjlighet till truck- och körkortsteori. Studier behöver inte uteslutas helt, men många vill ha en chans att få prova något annat. Viktigt att KAA har åtgärder som stärker och ger ungdomen en meningsfull vardag för att så småningom bli självförsörjande och ansvarstagande samhällsmedborgare.

För att se KAA:s arbetsgång mer utförligt beskrivet under respektive punkt, se bilagorna 1, 2, 3 och 4 Arbetsgång KAA.

Preventiva insatser

KAA jobbar förebyggande tillsammans med kommunala och fristående gymnasieskolor. När det framkommer att en elev planeras avbryta sina studier bjuds KAA in till möte med elev, eventuellt vårdnadshavare samt övrig relevant personal från skolan. Målet är att göra en planering med eventuella anpassningar som kan motivera till att eleven stannar kvar i sina studier. Är detta inte ett alternativ fortsätter arbetet inom KAA.

KAA arbetar även med de ungdomar som kommer nya/inflyttade till kommun. Har ungdomen en tidigare skolgång ska den föregående skolan stödja ungdomen i att söka ny skolplats i den mottagande kommunen. Där finns KAA som stöd för att bolla idéer och möjligheter till en bra matchning mot en mottagande skola. Ungdomar som redan har hunnit avsluta sin skolgång utan ny skolplacering, så finns KAA som stöd för att så snabbt som möjligt kunna återuppta sina studier.

KAA:s åtgärder

I dagsläget erbjuder Norrköpings kommun följande åtgärder

- Motiverande samtal
Samtalen syftar till att stärka ungdomar och hjälpa dem att lyfta fram sina styrkor. Att se möjligheter och hitta alternativ framåt utifrån vad ungdomen själv har för intresse.
- Studie- och yrkesvägledning
Samtalen bygger på att motivera, vidga perspektiv men framförallt hitta nya utbildningsalternativ. Bästa möjliga individuella åtgärder utifrån det vi har att erbjuda.
- Stöd i att söka arbete
Ungdomarna erbjuds stöd i att skriva CV, intervju träning samt tips om vart och hur man kan söka arbeten.
- Stöd i kontakt med andra aktörer
Stöttning i kontakt andra aktörer så som skola, arbetsförmedling, socialtjänst eller annan verksamhet till exempel ungdomsmottagningen.
- Studiebesök
Vi erbjuder möjligheten att göra studiebesök där vi kan följa med som stöd. Det gäller både på skolor eller hos andra aktörer.

Bilaga 1 Arbetsgång - Identifiering av ungdomar inom målgruppen för KAA

Identifieringen utgår från det regionala IT-stödet Östergötlands Elevdatabas- OEDB för KAA. OEDB fångar upp om en ungdom inom åldersspannet 16-20 år inte befinner sig i studier på en gymnasieskola eller har slutfört studierna med en gymnasieexamen. Beroende på status kan det ibland finnas en oklarhet om ungdomen tillhör KAA. I dessa fall gäller följande rutiner:

Ett studieavbrott eller ett skolbyte ska föranledas av en inkommen ”avbrottsblankett”. Där ska det framgå avbrottsdatum, avlämnande skola samt om det finns en eventuell plan framåt för ungdomen. Om en ungdom fångas upp av OEDB utan inkommen avbrottskontakt tas en kontakt med avlämnande skola för att säkerställa avbrottet.

Ungdomar som är nyinflyttade i kommunen hanteras enligt rutin.

Om det visar sig att eleven har examen eller är studerande på skola utanför samverkansområdet avslutas ungdomen i systemet.

En gång i månaden sker ett samverkansmöte med socialtjänsten där information om planerade, pågående och snart avslutade HVB/SIS placeringar diskuteras. Berörda ungdomar har insatsstöd genom aktören Team Nystart. De har huvudansvar för att stödja och följa eleven med målet att säkerställa en oavbruten skolgång för varje placerad ungdom. Under samverkansmötet lämnas information för kännedom där koordinators sedan ansvarar för att dokumentera i OEDB om aktuellt stöd av extern aktör.

Under perioden 1 juni - 31 augusti görs inga uppdateringar i OEDB vilket försvårar KAA arbetet. Detta för att nya ungdomar i KAA kan missas då systemet inte fångar upp dessa under denna period. I samband med att OEDB åter börjar uppdateras 1 september så görs varje år en jämförelse av de ungdomar som saknar känd sysselsättning i OEDB mot kommunens elevregistreringssystem IST administration. Elever som går kvar i grundskola, grundsärskola eller i gymnasiesärskola avslutas då i OEDB.

Bilaga 2 Arbetsgång - Samverkan med kommunens gymnasieskolor

KAA har en utarbetad samverkan med Norrköpings kommuns gymnasieskolor, både fristående och kommunala. När en ungdom riskerar att göra skolavbrott tar respektive skola en kontakt med KAA, för att rådgöra samt lämna information om tankar framåt.

Vad	Hur	När	Ansvarig
Ungdom som riskerar att göra studieavbrott	Skolan kontaktar KAA för informationsöverlämning och kallar till gemensamt möte med ungdom/familj och eventuellt berörda parter.	När skolan bedöms gjort vad de kunnat för att hitta en lösning men att man börjar landa i en utskrivning	Aktuell gymnasieskola
Ungdom/skolan landar i ett studieavbrott	Skolan lämnar in en avbrottsblankett till KAA som sedan tar över och gör en planering för fortsatt kontakt framåt med ungdomen.	Snarast efter det gemensamma mötet	Aktuell gymnasieskola tillsammans med KAA.

Bilaga 3 Arbetsgång - Kontakt med ungdomar

Varje vecka sker en genomgång av ”nyinkomna ungdomar” i OEDB. Respektive ungdom jämförs mot systemen IST Administration och Procapita för att se om tidigare information finns. Om ungdomen bedöms tillhöra KAA fördelas ungdomen på handläggare och processen för att komma i kontakt med ungdomen påbörjas.

Vad	När	Syfte	Ansvarig
Informativt vykort om KAA skickas till ungdomens folkbokföringsadress	Inom en vecka från aktualisering i KAA	För att i ett tidigt skede informera om KAA och delge kontaktuppgifter till oss	Koordinator
Ny ungdom lyfts i KAA för att undersöka om etablerad kontakt redan finns. Därefter sker fördelning av nya elevärenden	1 gång varje vecka	För att varje ungdom ska ha en specifik handläggare som ansvarar för att följa ungdomen	KAA
En första kontakt tas genom telefon, sms, mail eller brev	Inom 2-4 veckor efter fördelning av elevärende	För att informera om KAA och erbjuda vägledning	Respektive handläggare
Vid uteblivit svar görs ett nytt kontaktförsök	Inom en månad efter det första kontaktförsöket	För att informera om KAA och erbjuda vägledning	Respektive handläggare
Vid återkommande brevsvår där mottagare är okänd En anmälan görs till Skatteverket	När brevutskick återkommit 2 gånger med hänvisning till att mottagare är okänd.	För att få stöd i att säkerställa korrekt folkbokföringsadress	Respektive handläggare
Ungdomar som aldrig svarar upp på kontaktförsök	Söker regelbundet ny kontakt var 3-6 månad.	För att söka ungdomar med mål att nå dem. Även för att påminna om KAA och möjligheten till stöd och vägledning.	Respektive handläggare

Bilaga 4 Arbetsgång - Kartläggning av ungdomarnas situation

Först när KAA fått kontakt med ungdomen påbörjas ett kartläggningsarbete för att utreda ungdomens nuvarande situation, behov och vid intresse samt se på/erbjuda lämpliga individuella åtgärder.

Vad	Hur	Syfte	Ansvarig
Första steg	Utred nuvarande situation och om vägledning/stöd önskas. Begär in överlämning från avlämnande kommun och skola.	Inhämta information om nuvarande situation, eventuell sysselsättning och erbjuda stöd framåt.	Respektive handläggare
Ungdom avböjer vägledning	Kommunens aktivitetsansvar förtydligas och en uppföljande kontakt tas inom 6 månader	Förtydliga kommunens ansvar att följa upp och att ungdomen själv kan återkomma vid behov	Respektive handläggare
Andra steg	Djupare kartläggning av ungdomens bakgrund, nuvarande situation och framtida visioner.	För att kunna göra en gemensam planering framåt utifrån ungdomens behov och önskan	Respektive handläggare
Tredje steg	Utifrån framkommen information görs en gemensam planering/överenskommelse kring ev. insats i en individuell genomförandeplan.	För att veta vad respektive part har för ansvar och vem som gör vad.	Respektive handläggare tillsammans med ungdom och eventuellt stöd/tredje part.

Bilaga 5 - Kartläggning av behov, tänkbara insatser och identifierade utvecklingsområden.

Mål-grupp	Beskrivning	Tänkbara insatser och utvecklingsområden.
A	Ungdomar med psykisk ohälsa som gör att något annat än vård/behandling inte är ett alternativ	<ul style="list-style-type: none"> • Vård/Behandling
B	Ungdomar med psykisk ohälsa som gör att studier och praktik/arbete inte är ett alternativ men de är redo att börja stärkas med något enkelt	<ul style="list-style-type: none"> • Hälsöfrämjande aktiviteter • Daglig verksamhet • Estetiska verksamheter • Samtalsterapi • Samtalsgrupper • Körkortsteori
C	Ungdomar där studier inte är primärt utan att en annan sysselsättning är en framgångsväg till en början	<ul style="list-style-type: none"> • Insatser för att nå anställningsbarhet • Arbete • Praktik med handledning • Arbetsträning • Truckkort • Körkortsteori • Anpassad studiemöjlighet (distans, skolmiljö, mm.) • Verkstäder (cykel, café, textil, data m.m.) • Info grupper (ekonomi, budget, fylla i ansökningar, boende) • Studiebesök • Hälsöfrämjande aktiviteter (gym, yoga) • Kommunala feriejobb
D	Ungdomar som vill studera	<ul style="list-style-type: none"> • Gymnasieprogram • Distansstudier • Anpassade miljöer • Vuxenutbildning • Folkhögskola • Anpassat fjärde år
E	Ungdomar som man inte får kontakt med.	<ul style="list-style-type: none"> • Söka upp/hembesök
F	Ungdomar som tidigare gått gymnasiesärskola	<ul style="list-style-type: none"> • Säkerställa rätt insats
G	Ungdomar med skyddad identitet	<ul style="list-style-type: none"> • Säkerställa en fungerande rutin för mottagande i KAA
H	Ungdomar i arbete	<ul style="list-style-type: none"> • Kontinuerlig kontakt. Vägledningssamtal.
I	Ungdomar på folkhögskola	<ul style="list-style-type: none"> • Kontinuerlig kontakt. Vägledningssamtal.

J	Ungdomar på vuxenutbildning	<ul style="list-style-type: none"> • Kontinuerlig kontakt. Vägledningssamtal.
K	Ungdomar med studiebevis	<ul style="list-style-type: none"> • Vuxenutbildning
L	Ungdomar 19 år	<ul style="list-style-type: none"> • Vuxenutbildning • Överlämning till Arbetsmarknads- och vuxenutbildningskontoret